



Töötaja motiveerimine ja aktsiaoptsoonide maksuküsimused

Priit Raudsepp

11.03.2010. a
Äripäeva seminar, Meriton Conference & Spa hotell

www.sorainen.com

Kes me oleme?



- Juhtiv regionaalne äriõigusele spetsialiseerunud advokaadibüroo kontoritega Eesti, Lätis, Leedus ja Valgevenes
- 1995. aastal rajatud büroos töötab rohkem kui 100 advokaati ja juristi
- Esimene advokaadibüroo Baltikumis ja Valgevenes, kus kvaliteedijuhtimissüsteem on vastavuses ISO 9001 standarditega
- Nõustanud rohkem kui 5 000 kohalikku ja rahvusvahelist klienti ligi 30 000 tehingus ja vaidluses



SORAINEN on tunnustatud tiitliga

AASTA ADVOKAADIBÜROO BALTIKUMIS



FINANCIAL
TIMES



mergermarket

Financial Times & Mergermarket (2008)
Euroopa ühinemiste ja ülevõtmiste auhind
10. dets 2008 ▪ London, Ühendkuningriigid



IFLR
INTERNATIONAL FINANCIAL LAW REVIEW

International Financial Law Review (2009)
IFLR Euroopa auhind
18. märts 2009 ▪ London, Ühendkuningriigid



PLC Which lawyer?
Law Firm Awards

PLC Which lawyer? (2009)
Advokaadibüroode auhind
23. jaan 2009 ▪ London, Ühendkuningriigid

Opsioon on tuletisväärtpaber. Aktsioptsioon annab omanikule õiguse, kuid mitte kohustuse, osta või müüa mingil ajal tulevikus kindel kogus aktsiaid varem kindlaksmääratud hinnaga.

Seega olulised nüansid:

- Õigus osta
- Kindel kogus aktsiaid
- Mingil ajal tulevikus
- Kindlaksmääratud hinnaga

- Tingimuslik?
- Vabalt võõrandatav?
- Rahaliselt hinnatav?

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none">▪ Palk*:
Konkreetne palk kohe kätte
Riskivaba
Palgatööline | <ul style="list-style-type: none">▪ Aktsioptsioon:
Tunne, et oled oluline ja sinu pingutusest sõltub ettevõtte käekõik ja seeläbi otseselt sinu tulu
Riskide võtmine ning lootus saada suuremat tulu
Omanikering |
|---|---|

▪ * Samuti võib tegemist olla juhatuse liikme tasuga. Lihtsuse huvides on edaspidi kasutatud palga mõistet.

Palk vs aktsiaoptsoon. Maksud üldiselt.

- Palk maksustatakse palgatulu sätete alusel.
Tööandja:
Peab kinni tulumaksu
Lisaks tasub tööandja sotsiaalmaksu
Töötuskindlustusmaks
Kohustusliku kogumispensioni makse
- Üldjuhul maksustatakse aktsiaoptsoonid erisoodustuse sätete alusel.
Tööandja:
Tasub tulumaksu
Lisaks tasub sotsiaalmaksu

Aktsiaoptsooni maksustamine. TuMS.

- Tööandja maksustamine
TuMS § 48 lg 1: Tööandja maksab tulumaksu töötajale tehtud erisoodustuselt.
TuMS § 48 lg 3: Töötajaks on töölepingu alusel töötav isik, avalik teenistuja, juhtimis- või kontrollorgani liige, samuti füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupu pikema aja jooksul kui kuus kuud. Töötajaks loetakse ka töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel töötavat või teenust osutavat füüsilist isikut.
TuMS § 48 lg 4 p 7: Erisoodustus on asja, väärtpaberi, varalise õiguse või teenuse tasuta üleandmine, müük või vahetus turuhinnast madalama hinnaga.
TuMS § 48 lg 7: Erisoodustuse hinna määramisel lähtutakse üldjuhul erisoodustusena antud kauba või teenuse turuhinnast. Erisoodustuse hinna määramise kord on kehtestatud rahandusministri määrusega.

Aktsiaoptiooni maksustamine. TuMS.

- Töötaja maksustamine

TuMS § 12 lg 2: Füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ei kuulu §-de 48-53 alusel maksustatavad erisoodustused, kingitused ja annetused, dividendid või muud kasumieraldised.

TuMS § 15 lg 1: Tulumaksuga maksustatakse kasu vara võõrandamisest

TuMS § 36 lg 4: Mitterahalises vormis saadud tulu korral loetakse saadud tuluks asja või varalise õiguse turuhind.

TuMS § 37 lg 1: Kasu vara võõrandamisest on müüdud vara soetamismaksumuse ja müügihinna vahe

TuMS § 38 lg 8: Paragrahvide 48 ja 49 alusel maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.

Maksudohustuse aeg

- Andmine (*granting*)
- Realiseerimise tingimuste täitmine (*vesting*)
- Optiooni võõrandamine
- Realiseerimine (*exercising*)
- Aktsiate võõrandamine

Aktsiaoptiooni maksustamine. Praktika.

- Tallinna Ringkonnakohtu 12.10.2004. a otsus nr 2-3/293/04 (Tallinna Kaubamaja)
 - Tingimuslik optsoon
 - Maksustamine realiseerimisel
 - Ka emaühing on tööandja
- Riigikohtu 11.01.2007. a otsus nr 3-3-162-06 (SEB Eesti Ühispank)
 - Tingimuslik optsoon
 - Maksustamine andmisel
 - Optiooni andmine läbi kolmanda isiku
- EMTA 20.03.2008. a eelotsus
 - Optiooni andjaks välismaine emaühing
 - Emaühing ei ole tööandja

Aktsiaoptiooni andjaks Eesti tööandja (2010)

- Rahaliselt hinnatav optsoon
 - Andmine
 - Erisoodustus – optiooni väärtuse ja soodushinna vahe
 - Optiooni võõrandamine
 - Kasu väärpaberite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe
 - Optiooni realiseerimine?
 - Mitterahalises vormis saadud tulu – aktsia turuhinna ja soetushinna vahe
 - Aktsiate võõrandamine
 - Kasu väärpaberite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe
- Rahaliselt mittehinnatav optsoon
 - Optiooni realiseerimine
 - Erisoodustus – aktsia turuhinna ja soetushinna vahe
 - Aktsiate võõrandamine
 - Kasu väärpaberite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe

Aktsioptsiooni andjaks Eesti tööandja (2010)

	Rahaliselt hinnatav	Rahaliselt mitte hinnatav
Tööandja maksukohustus	andmine	optsiooni realiseerimine
Töötaja maksukohustus	1. alternatiiv optsiooni võõrandamine	aktsiate võõrandamine
	2. alternatiiv realiseerimine? aktsiate võõrandamine	

13

www.sorainen.com

Aktsioptsiooni andjaks välismaise emaühing (2010)

- Kulud katab Eesti tööandja
 - Erisoodustuse andjaks eesti tööandja. Vt eelmisi slide.
- Eesti tööandja kuludid ei kata ning need jäävad välismaise emaühingu kanda
 - Rahaliselt hinnatav optioon
 - Andmine
 - Kingitus* - optsiooni väärtuse soodushinna vahe
 - Optsiooni võõrandamine
 - Kasu väärtpaperite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe
 - Optsiooni realiseerimine?
 - Mitterahalises vormis saadud tulu – aktsia turuhinna ja soetushinna vahe
 - Aktsiate võõrandamine
 - Kasu väärtpaperite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe

14

www.sorainen.com

Aktsioptsiooni andjaks välismaine emaühing (2010)

- Eesti tööandja kulused ei kata ning need jäävad välismaise emaühingu kanda
 - Rahaliselt mitte hinnatav optioon
 - Optsiooni realiseerimine
 - Kingitus* – aktsia turuhinna ja soetushinna vahe
 - Aktsiate võõrandamine
 - Kasu väärtpaperite võõrandamisest – müügihinna ja soetushinna vahe

Aktsioptsiooni maksustamine TuMS 2011*

- TuMS § 48 lg 4 p 11: Erisoodustus on tööandja antud aktsioptsiooni realiseerimisel või võõrandamisel saadud tulu, arvestades lõikes 5³ sätestatud.
- TuMS § 48 lg 5³: Erisoodustuseks ei loeta aktsioptsiooni andmist. Erisoodustuseks ei loeta aktsioptsiooni realiseerimist, kui optioon realiseeritakse mitte varem kui kolme aasta möödumisel selle andmisest arvates. Töötajal on kohustus teatada tööandjale aktsioptsiooni võõrandamisest.
- TuMS § 48 lg 6: Tööandja tehtud erisoodustuseks loetakse ka need lõikes 4 nimetatud soodustused, mida tööandja annab lõikes 3 nimetatud isiku abikaasale, ülenejale või alanejale sugulasele, või mida annab tööandjaga samasse kontserni kuuluv isik. Töötajal on kohustus teatada tööandjale erisoodustuse saamisest eelmises lauses nimetatud isikult.
- * Tegemist on seaduseelnõuga (E-õiguse dok reg nr 1.1-10/11596 lõppkuupäevaga 08.12.2009. a)

- Andmise ja realiseerimise (või optiooni võõrandamise) vahe on väiksem kui 3 aastat
 - Erisoodustus realiseerimise hetkel (aktsia turuhinna ja soodushinna vahe)
 - Erisoodustus optiooni võõrandamise hetkel (optiooni müügihinna ja soetushinna vahe)
 - Erisoodustuse andjaks tööandja. Seda ka olukorras, kus optiooni andjaks on välismaine emaühing.
 - Töötajal kohustus teavitada tööandjat erisoodustuse saamisest
- Optioon realiseeritakse mitte varem kui 3 aasta möödumisel selle andmisest
 - Pole erisoodustus - ei teki sotsiaalmaksudkohustust
 - Maksukohustus tekib töötaja tasandil
 - Maksukohustuse aeg on aktsiate võõrandamine (aktsia müügihinna ja soetushinna vahe)

- Vajaliku optiooniprojekti väljatöötamine
- Eelotsus
- Töötajatele optioonide sisu ning maksukohustuse selgitamine

Meie maksupraktika



- Soodushinnamaks
- Müügitmaksu põhiseaduslikkus
- Vt lisaks meie kodulehte (Practice Areas / Tax)
<http://www.sorainen.com/index.php?id=12524>

Kontaktid



Tänan!

Priit Raudsepp

Advokaat, maksuspetsialist

tel +372 6 400 926

mob +372 5 161 999

priit.raudsepp@sorainen.com

Eesti

Pärnu mnt 15

10141 Tallinn, Eesti

tel +372 6 400 900

faks +372 6 400 901

estonia@sorainen.com

Läti

Kr. Valdemāra iela 21

LV-1010 Riia, Läti

tel +371 67 365 000

faks +371 67 365 001

latvia@sorainen.com

Leedu

Jogailos 4

LT-01116 Vilnius, Leedu

tel +370 52 685 040

faks +370 52 685 041

lithuania@sorainen.com

Valgevene

ul Nemiga 40

220004 Minsk, Valgevene

tel +375 17 306 2102

faks +375 17 306 2079

belarus@sorainen.com